

VARNOSTNI LIST

Ime proizvoda:

ADBLUE

Datum izdaje: 04.06.2009

Sprememba dne: /

Sprememba št.: /

Stran 1 od 6

1. IDENTIFIKACIJA SNOVI/PRIPRAVKA IN DRUŽBE/PODJETJA

1.1 Identifikacija snovi/pripravka: ADBLUE

1.2 Uporaba snovi/pripravka: Aditiv

1.3 Opredelitev družbe/podjetja:

Distributer za Slovenijo:

MOL Slovenija d.o.o., Lendavska 5/a, 9000 Murska Sobota, Slovenija

Tel.: 02 530 33 10, **fax:** 02 530 33 11

Elektronski naslov osebe odgovorne za varnostni list: andrej@echo.si

Proizvajalec:

DUSLO, a.s., Administrativna budova ev. č 1236, 927 03 Šala, Slovaška Republika

Tel.: 00 421 31 775 4112, **fax:** /

Elektronski naslov proizvajalca: duslo@duslo.sk

1.4 Telefon za klic v sili:

Posvetujte se z osebnim oz. dežurnim zdravnikom, v primeru življenjske ogroženosti pokličite 112.

(7-15.20h): +36 34 526 210

Toksikološki informacijski center (ETTSZ 1096 Budapest, Nagyvárad tér 2.):

Tel.: +36 1 476 6464 , ali +36 80 201 199

2. UGOTOVITVE O NEVARNIH LASTNOSTIH

Opis nevarnosti:

Proizvod po Pravilniku o razvrščanju, pakiranju in označevanju nevarnih snovi in Pravilniku o razvrščanju, pakiranju in označevanju nevarnih pripravkov ni razvrščen kot nevaren.

Pri daljšem ali ponavljajočem stiku lahko povzroči draženje kože in/ali oči , odvisno od individualne občutljivosti. Lahko povzroči draženje in pekoč občutek v dihalih.

3. SESTAVA/INFORMACIJA O SESTAVINAH

Kemijski opis: Vodna raztopina sečnine (urea).

Kemijsko ime:	Konc. snovi (%):	EC št.	CAS št.	INDEKS št.	Simbol/R stavki
Urea	maks.32,5	200-315-5	57-13-6	/	/

Dodatne informacije: Pomen R stavkov je naveden v 16. točki varnostnega lista

VARNOSTNI LIST

Ime proizvoda:

ADBLUE

Datum izdaje: 04.06.2009

Sprememba dne: /

Sprememba št.: /

Stran 2 od 6

4. UKREPI PRVE POMOČI

4.1 Splošni ukrepi:

V primeru dvoma ali trajajočih težav poiskati zdravniško pomoč in predložiti varnostni list pripravka. Nezavestni osebi ničesar dajati skozi usta. Ne izzvati bruhanja.

4.2 Vdihavanje:

Prizadeto osebo premestiti na svež zrak. V primeru trajajočih težav poiskati zdravniško pomoč.

4.3 Stik s kožo:

V primeru trajajočih težav poiskati zdravniško pomoč. Pri stiku s produktom kožo temeljito sprati z milom in veliko vode.

4.4 Stik z očmi:

Oči z odprtimi vekami spirati pod tekočo vodo 10-15 minut. Poiskati zdravniško pomoč.

4.5 Zaužitje:

Ne izzvati bruhanja. Popiti majhno količino vode (2dl na odraslo osebo).

4.6 Napotki za zdravnika:

Ni posebnih napotkov.

5. UKREPI OB POŽARU

5.1 Primerna gasilna sredstva:

Proizvod ni gorljiv. Uporabiti sredstva primerna za gašenje okolice.

5.2 Neprimerna gasilna sredstva:

Ni podatka.

5.3 Posebne nevarnosti izpostavljenosti, ki izhajajo iz same snovi ali pripravka, proizvodov izgorevanja ali uhajajočih plinov:

Pri segrevanju urea razpade na amoniak in ogljikov dioksid. Pri visokotemperaturni razgradnji se tvorijo plini, ki vsebujej amonijak in NOx.

5.4 Posebna varovalna oprema za gašenje:

Uporabiti ustrezna zaščitna sredstva.

5.5 Dodatna navodila:

V primeru požara je nujen nadzor okolice. Preprečiti iztekanje produktov gašenja v odvodne kanale.

VARNOSTNI LIST

Ime proizvoda:

ADBLUE

Datum izdaje: 04.06.2009

Sprememba dne: /

Sprememba št.: /

Stran 3 od 6

6. UKREPI OB NEZGODNIH IZPUSTIH

6.1 Osebni varnostni ukrepi:

Upoštevati osebne previdnostne ukrepe v poglavju 7 in 8.

6.2 Okoljevarstveni ukrepi:

Preprečiti izpust v kanalizacijo, vodna zajetja, podtalnico in vodotoke. Če pride do razlitja v vodotoke, kanalizacijo ali v tla oziroma po vegetaciji je potrebno nemudoma obvestiti za to pristojne organe.

6.3 Postopki za čiščenje/odstranjevanje:

Mesto razlitja takoj sprati z vodo. Odstraniti z inertnim absorpcijskim materialom (npr. pesek, zemlja, univerzalni absorbenti). Zbrani material hraniti v primernih zbiralnikih do odstranjevanja v skladu z veljavno zakonodajo (v skladu s točko 13).

7. RAVNANJE IN SKLADIŠČENJE

7.1 Ravnanje:

Zagotoviti zadostno prezračevanje. Nositi primerno zaščitno opremo. Upoštevati osnovne varnostne in higienske ukrepe, ki veljajo pri delu s kemikalijami.

7.2 Skladiščenje:

Skladiščiti pri temperaturi optimalno do 25°C, da bi se izognili kristalizaciji in hidrolizi v raztopini ureje. Transportirati v izoliranih cisternah ali na paletah v plastočnih cisternah (IBC). Primerni materiali za cisterne: legirano jeklo, različne plastike, kovinske cisterne s plastično oblogo. Neprimerni materiali za cisterne: navadno jeklo, baker, aluminij, zlitine z bakrom in aluminijem, galvanizirano jeklo. Priporočila za materiale, ki so v direktnem stiku s proizvodom: v AUS 32 (CEFIC) smernice za zagotavljanje kakovosti.

8. NADZOR IZPOSTAVLJENOSTI/OSEBNA ZAŠČITA

8.1 Mejne vrednosti izpostavljenosti:

Kemijsko ime:	CAS št.	MDK	
		mg/m ³	ppm
amonijak, brezvodni	7664-41-7	14	20

8.2 Nadzor izpostavljenosti:

Zagotoviti zadostno prezračevanje/izsesavanje na delovnem mestu, da ne pride do prekoračitve mejnih vrednosti.

Osebni varnostni ukrepi:

Zaščita dihal: Ni potrebna. V primeru prekoračitve mejne vrednosti uporabiti ustrezno zaščito za dihala.

Varovanje rok: Uporabljati ustrezne zaščitne rokavice.

Varovanje oči: Uporabiti ustrezna zaščitna očala.

Varovanje kože: Uporabiti ustrezno zaščitno delovno obleko.

Ostali ukrepi: Preprečiti stik z očmi in kožo. Po delu in med odmori si umiti roke.

Nadzor izpostavljenosti okolja: Ne izpuščati v okolje.

VARNOSTNI LIST

Ime proizvoda:

ADBLUE

Datum izdaje: 04.06.2009

Sprememba dne: /

Sprememba št.: /

Stran 4 od 6

9. FIZIKALNE IN KEMIJSKE LASTNOSTI

9.1 Splošne informacije:

Videz:	Tekočina.
Barva:	Brezbarvna, bistra tekočina
Vonj:	Rahel vonj po amonijaku

9.2 Pomembne informacije o zdravju, varnosti in okolju:

pH	maks. 10 (10% raztopina)
Točka vrelišča/območje vrelišča:	Ni podatka.
Plamenišče:	Ni uporabno.
Vnetljivost:	Ni podatka.
Eksplozivne lastnosti:	Ni eksplozivna.
Oksidativne lastnosti:	Ni podatka.
Parni tlak:	Ni podatka.
Gostota:	1087-1093 kg/m ³ (pri 20°C)
Topnost:	Ni podatka.
Topnost v vodi:	Se meša z vodo.
Porazdelitveni koeficient n-oktanol/voda:	Ni na razpolago.
Viskoznost:	cca. 1,4 mPa.s (pri 25°C)
Parna gostota:	Ni podatka.
Hitrost izparevanja:	Ni podatka.

9.3 Druge informacije:

Tališče/območje tališča:	Ni podatka.
Vsebnost topil:	Ni podatka.
Vsebnost HOS:	Ni podatka.
Vsebnost trdnih snovi:	Ni podatka.
Točka kristalizacije:	tipično -11,5°C (ASTM D 1177)
Toplotna prevodnost:	cca. 0,57 W/mK (pri 25°C)
Specifična toplota:	cca. 3,4 kJ/kgK (pri 25°C)
Refrakcijski indeks:	1,3814-1,3843 (pri 20°C)
Molekulska teža:	60,06 kg/kmol
Površinska napetost:	min.65 mN/m

10. OBSTOJNOST IN REAKTIVNOST

10.1 Pogoji, ki se jim je potrebno izogniti:

Proizvod je stabilen pri normalnih pogojih uporabe in v skladu z navodili. Zavarovati pred visokimi temperaturami, segrevanju nad temperaturo 75°C, ki lahko povzroči toplotno razgradnjo in tvorbo plinov: CO₂, NH₃, NO_x.

10.2 Materiali, ki se jim je treba izogniti:

Reakcija ureje z dušikovo kislino vodi v tvorbo eksplozivnega nitrata ureje.

10.3 Nevarni razpadli proizvodi:

Pri visokotemperaturni razgradnji se tvorijo plini, ki vsebujej amonijak in NO_x.

VARNOSTNI LIST

Ime proizvoda:

ADBLUE

Datum izdaje: 04.06.2009

Sprememba dne: /

Sprememba št.: /

Stran 5 od 6

11. TOKSIKOLOŠKE INFORMACIJE

Akutna toksičnost:

LD50(podgana):>2000 mg/kg (na osnovi sestavin)

Primarno draženje:

V stiku z očmi: Ne draži oči.(na osnovi sestavin)

V stiku s kožo: Ne draži kože.(na osnovi sestavin)

Pri daljšem ali ponavljajočem stiku lahko povzroči draženje kože in/ali oči, odvisno od individualne občutljivosti.

Lahko povzroči draženje in pekoč občutek v dihalih.

Pri zaužitju: Zaužitje večje količine lahko povzroči prebavne motnje.

Preobčutljivost: Ne povzroča preobčutljivosti.(na osnovi komponent)

12. EKOLOŠKE INFORMACIJE

12.1 Ekotoksičnost:

Za proizvod ni na razpolago ekotoksikoloških informacij.

12.2 Mobilnost:

Se meša z vodo.

12.3 Obstoynost in razgradljivost:

Znatno biorazgradljiv v vodi in tleh.

12.4 Zmožnost kopičenja v organizmih:

Nizek bioakumulacijski potencial.

12.5 Rezultati ocenjevanja PBT:

Ni podatka.

12.6 Drugi neugodni učinki:

Velika količina proizvoda povzroči onesnaženje vode, zaradi visoke potrebe po kisiku.

13. SMERNICE ZA ODSTRANJEVANJE

Uporabnik mora oddati prazno embalažo, ostanke neporabljenega sredstva ali sredstva, ki mu je potekel rok uporabnosti, pooblaščenemu zbiralcu ali odstranjevalcu nevarnih odpadkov. Ravnanje mora v skladu z Uredbo o ravnanju z odpadki in Uredbo o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo ter Uredbo o spremembah in dopolnitvah Uredbe o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo. Klasifikacijska št. odpadka:

16 05 09 Zavržene kemikalije, ki niso navedene pod 16 05 06, 16 05 07 ali 16 05 08

06 10 99 Drugi tovrstni odpadki

14. INFORMACIJE O TRANSPORTU

Pripravek ni klasificiran kot nevaren za transport.

VARNOSTNI LIST

Ime proizvoda:

ADBLUE

Datum izdaje: 04.06.2009

Sprememba dne: /

Sprememba št.: /

Stran 6 od 6

15. ZAKONSKO PREDPISANE INFORMACIJE

Označevanje je v skladu z ZKem in Pravilnikom o razvrščanju, pakiranju in označevanju nevarnih snovi in Pravilnikom o razvrščanju, pakiranju in označevanju nevarnih pripravkov. Usklajeno z Uredbo (ES) št. 1907/2006.

Nevarne snovi za etiketiranje:

Niso zahtevane.

Simbol nevarnosti in opis nevarnosti proizvoda:

Ni zahtevan.

R stavki:

Niso zahtevani.

S stavki:

S2 Hraniti izven dosega otrok.

16. DRUGE INFORMACIJE

Ta izdaja varnostnega lista nadomešča vse predhodne izdaje. Podatki, navedeni v varnostnem listu so osnovani na trenutnih spoznanjih in ne predstavljajo nobenega zagotovila o lastnosti proizvoda. Uporabnik je odgovoren za upoštevanje vseh potrebnih zakonskih določb glede rokovanja s produktom. Služi kot vodilo o zdravstvenih, varnostnih in ekoloških vplivih produkta in ni namenjen kot garancija za tehnične karakteristike ali možnosti drugačne uporabe.

Simboli in R stavki v tretji točki varnostnega lista:

/

/

Spremembe glede na predhodno izdajo:

/

Viri: varnostni list proizvajalca z dne 20.07.2007, kemijska zakonodaja RS in EU.